

On. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

CORVIN
Lapkiadó R. T.

HIRLAP

A timiştorontali tör-
vényészék bej. sz. 83.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Angol-amerikai-török megbeszélések Kairóban

Inönü török államfőt a miniszterelnök, a külügyminiszter és a nagyvezérkar főnöke is elkísérte a Roosevelttel és Churchilllel való találkozásra

Abetz német nagykövet Pétain tábornaggal és Lavallal tárgyalt — Tito jugoszláv ellenkormányt szervezett — Újabb német figyelmeztetés Dánia lakosságához

A szövetségesek erőpazarlásnak tekintik „a szigetről szigetre való ugrás” taktikáját Tavol-Keleten

A teheráni angol—amerikai—orosz tanácskozásokról még mindig nem adtak ki hivatalos közleményt, noha Sztalin már visszatért Moszkvába, Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök pedig újabb tanácskozáshoz kezdett a Közel-Keleten, a török államférfikkal. Svájci nézet szerint éppen a még tartó tanácskozásokra való tekintettel várnak a hivatalos záróközlemény nyilvánosságra hozatásával. Bernben eleve visszautasítják a német néphez intézendő szövetséges, ultimátumzerű felhívást. A Wilhelmstrasse hangadó legújabb hirmagyarázataikban is kifejezetten utalnak arra, hogy a nemzeti szocialista Németország a végső döntésig folytatni akarja a háborút.

Balkáni vonatkozásban érdekes bizonyalmak keletkeztek Tito partizánvezér kormányalakítása következtében. A kairói jugoszláv kormány élesen tiltakozik az ellenkormány létrejötté ellen. Tito befolyásának növekedése Moszkva támogatásával indokolható. Az angol-szász magatartás e kérdésben még nem egészen világos. Mihájloviics tábornokot, a brit részről eddig támogatott felkelővezért mintha háttérbe szorítanák. Tito már azzal is vádolja Mihájloviicsot, hogy titokban összeköttetéseket keres a balkáni bolgár megszálló csapatokkal. Mihájloviics a kairói jugoszláv emigráns kormány embere, szembefordulása Titoval tehát vagy arra vezet, hogy végkép kizárják a helyzettől az emigránsok és Tito táborra között, vagy Mihájloviics magára marad.

A harcokban a múlt héten kialakult álláspontokon folyik továbbra is az erős küzdelem.

Angol-amerikai-török találkozó

A török külpolitika változatlanul az érdeklődés homlokterében áll. Bár az ankarai sajtó „az éberség török politikájában” nem jósló változást és a bolgár parlamentben a minap elhangzott külügyminiszteri nyilatkozathoz is ebben az értelemben fűztek megjegyzéseket a lapok, a teheráni szövetséges megbeszélések követően ismét különösen időszerűvé vált a kérdés: mire határozta el magát Törökország? Ez a kérdés mindenképp indokolt, főleg ha tekintetbe vesszük, hogy Izmet Inönü török államfő Roosevelt elnök meghívására Kairóba utazott, hogy ott az USA, elnökével találkozzék. Azt a hírt, hogy Inönü egyben Churchilllel is tanácskozni fog, nem erősítették meg, de nem is cáolták. Több je azonban arra mutat, hogy nemcsak amerikai-török, hanem egyben újabb brit-török tanácskozásokról van szó. A megbeszélések jelentőségét kiemeli az a körülmény, hogy a török államfő mellett a miniszterelnök, a külügyminiszter és a nagyvezérkar főnöke is részt vesz a találkozóon.

Yalesin, az angolbarátságról ismert török publicista a Tan című lap hasábjain behatóan foglalkozik Inönü kairói látogatásával s mint a Radar hírügynökség által is idézett egyik isztanbuli DNB-jelentés megállapítja, kijelenti, nem egyszerű baráti látogatásról van szó, hanem a jelenlegi és a háború utáni legfontosabb kérdések megvitatásáról, melyek egyben Törökország sorsát is érintik, Yalesin hangoztatja, hogy a török államfő vasakarának bizonyult az ország politikájának irányításában és a nemzet legtehetősebb bizalmának örvendő.

— A török népek meggyőződése, hogy mindaddig nem sodorható kalandokba, amíg Törökország érdekei nincsenek veszélyeztetve. A török hadsereg

lábhoz tett fegyverrel áll, nevéseges volna azonban azt állítani, hogy Törökország hadbalépéséről Kairóban fognak dönteni, — írja Yalesin a Tan-ban.

A kairói értekezlet és a Szovjet

A kairói Churchill—Roosevelt—Csangka-jsek találkozóinak még mindig éniük visszhangja van. A Svenska Dagbladet című svéd lap washingtoni tudósítója szerint amerikai diplomáciai körökben a kairói értekezletet nagyjelentőségű előjátéknak tekintették a Sztalinnal való tárgyalások tekintetében is. A japán birodalom letörését célzó döntések ugyan újabb támpontot nyújtottak az angolszász szövetségeseknek arra, hogy Sztalintól támogatást igényeljenek a Japán elleni háborúban. A svéd lap tudósítója lehetségesnek tartja, hogy ellenszolgáltatásul néhány keletázsiai kikötő átengedését helyezték kilátásba, melyekre a Szovjet már régóta vágyik. Állítólag Port Arthur kikötőjét is a Szovjetnek ígéri. Port Arthur sárgatengeri hadikikötőjét Kína 1898-ban elzáróztatotta Crossországnak, 1905-ben azonban Japán, az orosz—japán háború folyamán, Togo tengernagy vezetésével elfoglalta.

Figyelmet keltett, hogy a kairói értekezlet befejezését követően Szigemiczu japán külügyminiszter magához kérlette Szovjet—Oroszország tokiói nagykövetét és vele hosszasan tanácskozott.

Az angolszász—kinai katonai együttműködés

A kairói értekezleten a három kormányfő tanácskozásával párhuzamosan a vezérkarok vezetői is megbeszéléseket folytattak. A szárazföldi, légi és tengeri hadműveletekre egyaránt kiterjedő határozatokat természetesen utokban tartják s ezekre csak a hadiesemények alakulásakor lehet majd következtetni. Az angol—amerikai hadvezetőség — mint a Timpu című bucaresti lap hirmagyarozója is megállapítja — öt lényegbevágó javaslatot terjesztett elő:

1. Egyidejű légi és tengeri offenzíva Japán erősségei — „Japán kapui” — ellen. Ezt a javaslatot a haditengerészet vezérkarának igen sok tagja támogatta.
2. El kell kerülni a helyi jellegű hadműveleteket, mert ezek erőpazarlással járnak. A „szigetről szigetre való ugrás” taktikáját is megvizsgálták, de nem találták megfelelőnek.
3. A vezérkarok fokozottabb együttműködésére van szükség a szövetségesek jövő stratégijájában.
4. A csapatállítások és fegyveres erők anyagi ellátásának problémáját is rendezni kell.
5. A Csendes-óceánon gyarapítani kell

a légi roham-támaszpontokat. Csangka-jsek tábornagy követeléseivel tájékozott kairói körök a következőkben foglalták össze:

1. Egységes hadvezetés a Csendes-óceán déli részén, Délkelet-Ázsiában és Kínában, azzal a közvetlen rendeltetéssel, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel indítsák meg az offenzívát, Japán gyors leverésére.
2. Indiából indítandó offenzívával nyissák meg a bnyamai utat.
3. Hozzájárulás Kína népének és hadseregének ellátásához.
4. Angol és amerikai együttműködés a Japán elleni háború után.

Nehézségek

A Dagens Nyheter című svéd lap rámutat arra, hogy a Japán legyőzésére irányuló tervek megvalósítása nagy nehézségeket ítközik. Nem is szólva a fegyveres összecsapásban rejlő további veszélyekről és kockázatokról,

melyekre Japán félelmetes harci erejére való tekintettel bizony lehet számítani gazdasági és technikai téren is nagy nehézségekre kell felkészülni. Londonban a többi között hatalmas tömegek áttelepítésére számítanak. Nemcsak a japán kézre került szigeteken, hanem az ázsiai szárazföldön is rengeteg japán telepedett le s ezek áttelepítése súlyos problémák elé állítja a szövetségeseket. A svéd lap politikai nehézségeket is lát, bár ezeknek korántsem tulajdonít oly nagy fontosságot. Különösen mondja a többi között, hogy Kairóban sem a francia, sem a holland érdekek nem jutottak képviselőhöz, jóllehet mindkét nemzet érdekel a Tavol-Keleten.

Korea felszabadításának kérdésével foglalkozva a News Chronicle című angol lap felteszi a kérdést: vajjon ki védi meg majd Koreát? Mily kötelezettségeket vállalnak a szövetségesek K. reával szemben, mely magára hagyva képtelen lenne védekezni Japán ellen. (—)

A politikai arcvonal

Roosevelt—Inönü találkozó

Ankara. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Hivatalos helyről nem közöltek ugyan, de török politikai és diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Izmet Inönü, török köztársasági elnök Kairóba utazott, hogy ott Roosevelt elnökkel találkozzék.

Pénteken délelőtt Törökországban a bel- és külföldi táviró- és távbeszélő összeköttetés szünetelt és csak szombaton délben nyílt meg ismét.

Ankarai politikai körök azon a véleményen vannak, hogy Izmet Inönü utazása kiegészítője Menemesoglu török külügyminiszter kairói látogatásának, mely alkalommal — november első napjaiban — a Moszkvából visszatérő Eden brit külügyminiszterrel találkozott.

Mértékadó török politikai körök nem következtettek arra, hogy Izmet Inönü kairói látogatása Törökország külpoli-

kájának megváltoztatását vonná maga után.

HAT TÖRÖK TARTOMÁNYBAN MEGHOSSZABBITOTTAK AZ OSTROMALLAPOTOT

Ankara. (Tp). A török nemzetgyűlés határozati javaslatot fogadott el, melynek értelmében hat török tartományban — melyek között van Isztanbul környéke is — fél évre meghosszabbítják az ostromállapotot.

A török néppárt parlamenti csoportja újabb ülést tartott. Az ülésen Szaracoglu miniszterelnök elnököl. A politikai helyzetéről hangzottak el nyilatkozatok.

MEGSZIGORITJÁK A TÖRÖK NEMZETBIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEKET

Ankara. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A török kormány növelni szándékozik a nemzetbiztonság ellen elkövetett büncselekmények büntetéseit.

Az ankarai szovjet nagykövet is elkísérte Inönüt Kairóba

Stockholm. (Rador). A Stockholms Tidningen című svéd lap ankarai jelentése szerint a török fővárosban nagy feltűnést keltett az a hír, hogy az ankarai szovjet nagykövet és több munkatársa is elkísérte Izmet Inönü török államfőt

Kairóba. A svéd lap azt írja, hogy a török államfőt Menemesoglu külügyminiszteren és Csakmak tábornok, vezérkari főnökön kívül Szaracoglu miniszterelnök is elkísérte az egyiptomi fővárosba.

Angolszász részről még nem tekintik lezártnak a török külpolitika vonatkozó tanácskozásokat

Ankara. (Ep). Izmet Inönü török államfő kairói utazása és Roosevelttel, valamint Churchilllel való találkozása ankarai diplomáciai és politikai körökben bizonyos feszültséget keltett, de nem

nagyobb, mint más hasonló alkalomkor. Hiteles értesülés szerint Izmet Inönü még pénteken délben különvontatagya el Ankarát Adana irányában és szombaton este Adanából repülőgépen

Kairóba indult. Közvetlenül elutazása után Törökország és a külföld között, de Törökország területén is elzárták a telefonközpontot.

A nagy török nemzetgyűlés képviselőit bizalmas jellegű gyűlés keretében Szaracoglu miniszterelnök értesítette az államfő kairói útjáról.

A török főváros diplomáciai körében az államfő elutazása nem keltett különösebb meglepetést, mert jól tudják, hogy angol és amerikai illetékes helyen még nem tekintették lezártnak Menemencsoğlu kairói tárgyalásairól a török külpolitika vonakodólag megkezdett tanácskozásokat. Ezért természetesnek tartották, hogy Churchill és Roosevelt megjelenése a Közel Keleten maga után vonja majd az Izmet İnönü török államfővel való találkozást is.

Közvetlenül İnönü elutazása előtt az érdekelt diplomáciai személyiségeket értesítették az államfő kíséretében álló kairói tárgyalásairól, amelyekről nyilván amerikai részről szorgalmazták. Török körökben egyébként figyelemmel kísérték Szadok képviselőnek az A k s a m című ankarai lapban közvetlenül İnönü elutazása előtt megjelent cikkére, amelyben a kormányhoz közelálló képviselő a legnagyobb határozottsággal és bizonyára hivatalos sugalmazásra azt írja, hogy

Tito ellenkormányt szervezett

Belgrád. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Belgrádi hivatalos körökben és a sajtóban is az a benyomás alakult ki, hogy a Kairóban székelő jugoszláv emigránsokat és az angolok részéről támogatott Mihájlović Dráza tábornokot magukra hagyják. Ezt bizonyítja — belgrádi megítélés szerint — a londoni rádióknak az a közlése, hogy új jugoszláv emigráns kormány alakult, a horvát Ribar vezetésével. Ebben a kormányban Tito marsall, a hadsereg főparancsnoka a hadügyminiszter. Belgrádon rámutatnak arra is, hogy egy zsidó képviseli az új kormányban a szerbeket.

A Novo Vreme című belgrádi lap ezzel kapcsolatban felteszi a kérdést: Mit fog most csinálni a kairói jugoszláv emigráns kormány, melyet Péter király nevezett ki s amelyet Sztalin ilyenformán elárvolt hivatalából?

A KAIRÓI JUGOSZLÁV EMIGRÁNS KORMÁNY TILTAKOZIK

Lisszabon. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: A kairói jugoszláv emigráns kormány nyilatkozatot tett közzé és tiltakozott a Tito szervezte „ideiglenes kormány” megalakulása ellen. Tito híveiről a nyilatkozat azt mondja, hogy „terroristák”, akikben semmi nemzeti érzület sincs. Egy ily szervezet csak belső vizsálya, harcokra vezet, — állapítja meg a nyilatkozat s befejezésül hangsúlyozta, hogy jó részben a szövetségesek felelősek azért, hogy a helyzet ide fejlődött.

ABETZ VICEIBEN JÁRT

Párizs. (Ep). Abetz Otto párizsi német nagykövete a múlt hét végén Berlinből visszatért Franciaországba, szombaton és vasárnap Vichyben tartózkodott, ahol Pétaín államfővel és Lavall miniszterelnökkel tanácskozott. Abetz nagykövete De Brinon francia követ kísérete el útján. Pétaín államfővel Abetz nagykövete félóra hosszat folytatott megbeszélést, majd résztvett a Lavall által ültetett ebéden. Abetz nagykövete még vasárnap visszautazott Párizsba.

MEGSEMMISÍTETTÉK A DÁNIAI NÉMET BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEKET

Koppenhága. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A német birodalmi tehatalmu megbízott Dániában, fogadta a sajtó képviselőit és arra hívta őket, hogy a dán hatóságok eljárása a szabotázsselekményekkel szemben esődtől mondott, kijelentette, hogy német részről szigorú intézkedéseket fogantartottak s ezek az intézkedések, melyek mindenki előtt ismeretesek, mindaddig érvényben maradnak, amíg a közrend teljesen helyre nem áll.

A német birodalmi szóvivője megjegyezte, hogy a hadbírószákoknak szigo-

Törökország minden külpolitikai megnyilatkozásának alapját ezután is a török érdekek védelme szolgáltatja.

Sztalin visszatért Moszkvába

Genf. (Tp). Tájékozott helyen úgy tudják, hogy Sztalin a teheráni megbeszélések után már vissza is tért Moszkvába. A hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

IZGALOM ANKARABAN

Ankarai értesülés szerint a török fővárosba pénteken délután érkezett meg a hír arról, hogy Roosevelt, Churchill és Sztalin iránj találkozója véget ért és az angolszász államfők elutaztak Egyiptom felé. Megbízható értesülés szerint az iráni találkozó után szó van egy angol-amerikai-török találkozó-ról is, de ennek sem a helyét, sem az időpontját nem közlik. Megállapítják, hogy a török fővárosban most uralkodó izgatott hangulat hasonló az adanaí értekezési idején jelentkező hangulathoz és nagy érdeklődéssel várják a fejleményeket. A Törökország helyzetével kapcsolatos hírek lánvája is megindult, de az a vélemény alakult ki, hogy nem kell számítani arra, hogy Törökország jelenlegi magatartásában jövedei valamilyen változás következne be.

ru ítéleteket kellett hozniuk a szabotálók ellen és kiemelte, hogy minden dán állampolgárnak kötelessége az újabb szabotázsselekmények megakadályozása.

Az ország jövő sorsa a dán lakosság jóérzésétől és a megérő magatartásához való visszatéréstől függ. Ha változás következne be Dánia helyzetében, ezért a dánok lennének a felelősek — fejezte be nyilatkozatát a német szóvivő.

FARINACCI A FERRARAI „VÉRÉS NAP”-RÓL

Milánó. A Nemzetközi Sajtótudó-

Jelentéseink a harcok teréről

Kerestől délre a román csapatok támadása további előrehaladást eredményezett, az orosz partraszállási hídfőt jelentékenyen összeszűkítették

A keleti harctéren a Krim-félszigeten a szovjet csapatok tegnap Kerestől északkeletre egész napon át folytatták erős támadásukat. Mindenütt a tüzettség és rohamosztagok határozott támogatása mellett legnagyobb részben már az állások előtt szétverték a szovjet támadásokat és közben 25 szovjet páncélost megsemmisítettek, illetve mozdulatképtelenné lőttek.

Kerestől délre a román csapatok támadása további előrehaladást tett. A szovjet partraszállási hídfőt jelentékeny mértékben megsűkítették.

A nagy Dnyeper-kanyarban a Szovjet erős hűvűs közepette tulsulyban lévő erőik ismét támadásra indult. Ezeket a támadásokat Krivojrogtól északkeletre és északnyugatra, valamint Kremenosgtól délnyugatra, a sötétség beálltaig tartó, heves harcokban elhárították. Az egyik betörési helyen élénk páncélos harcok fejlődtek ki, amelyek folyamatosan vannak. Ebben a körzetben tegnap összesen 80 szovjet páncélost semmisítették meg.

Cserkasszínál a német csapatok visszaverték a szovjet ismételt támadásait és az előző napok harcainak évrágott további szovjet harci csoportokat megsemmisítettek. Ezen az arcvonalzakaszon a moset-vidéki 72. gyalogsági hadosztály Huhn ezredes vezetésével, egy SS páncélos hadosztály részeivel és a légrédelem egységeivel együtt különösen kitüntette magát példányújtó harci magatartásával.

A keleti arcvonal többi részén csupán a Gomehől északnyugatra és Nevelhől nyugatra levő szakaszokról jelentettek élénkebb helyi harcokat.

Dél-Olaszországban tegnap tartósan kedvezőtlen időjárás mellett csupán néhány arcvonalzakaszon került sor élénkebb helyi csatározásokra. E közben az egyik angolszász harci csoportból megsemmisítették hat páncélost, amelyek az Adriai-tenger-

sító jelenti:

Farinacci államminiszter a Regime Fascista hasábjain a következőket írja Ghisellinj ferrarai fasiszta párttitkár meggyilkolásával kapcsolatban:

A kiadott jelző: szemet szemért, fogat fogért. Venezia és Emilia tartományok harci csoportjai, valamint az SS kötelékű a tett színhelyére siettek, ahol villámgyors és könyörtelen bosszút állottak. Ha többen meghaltak és a letartóztatottak száma tekintélyes, ha a kommunisták és antifasiszták házaít és bűvőhelyeit megrohanták és elpusztították, ezért nem mi vagyunk a hibásak. Már több mint egy hónap óta hiábavaló intelmeket bocsátunk ki. Ellenségeink talán azt hitték, hogy nincs bátorságunk és hataimunk a védekezésre. Biztosak vagyunk benne, hogy a ferrarai „véres nap” a köztársasági nemzeti állam minden ellenségét megvívja majd arról, hogy a közrend zavarására irányuló minden kísérlet, valamint a német és olasz balfársak elleni minden merényletüket drágán kell megtízniek.

CURTIN: A CSENDESÓCEÁNI ERŐVISZONY AZ EURÓPAI HELYZET ALAKULÁSÁTÓL FÜGG

Amszterdam. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Ausztrália miniszterelnöke közölte, hogy nemrég fontos megbeszéléseket folytatott Mac Arthur tábornokkal, a délesendesóceáni szövetséges erők főparancsnokával. A megbeszéléseken mindenekelőtt a kairói nyilatkozatnak azzal a részével foglalkoztak, melyekben a szövetségesek vezetői kötelezettséget vállaltak arra, hogy a csendesóceáni háborút Japán feltétel nélküli megadásáig folytatják.

Curtin ausztráliai miniszterelnök megjegyezte, hogy a szövetségesek csendesóceáni hadműveleteinek sikere nagy mértékben az európai események alakulásától függ.

partvidékén a német állások felé igyekeztek előhaladni.

AZ ÉSZAKDALMÁCIAI SZIGETEK HIRTOKBAVÉTELE BEFEJEZŐDÖTT

Zágráb. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A horvát tájékoztató szolgálat közli, hogy az északdalmáciai szigetek kivétel nélküli megtisztították már az ellenségtől.

A NÉMET KATONA PÉLDAS MAGATARTÁSA

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Londoni híradás szerint a Daily Express délolaszországi haditudósítója elismeréssel emlékezik meg a német katonák példás magatartásáról. Eltérmetik az ellenséges halottakat és

megengedik a szövetséges egészségügyi katonáknak, hogy a vonalak előtt fekvő sebesülteket elszállítsák. A német katonák nagy szívóssággal és bátorsággal harcolnak, különösen az altisztek tüntetik ki magukat, — mondja a haditudósító

AMERIKAI KATONAI SZAKÉRTŐ NYILATKOZATA: NÉMETORSZÁG MEGTUDJA VALÓSÍTANI A MEGTÖRLŐ TÁMADÁSOKAT

Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A News Chronicle című londoni lap közli a New-York Times katonai szakértőjének kijelentését, amely szerint Németország megtudja valósítani az Anglia elleni megtörlő támadásokat. A német nemzet katonai szempontból erős, műszaki tekintetben pedig magas színvonalon áll, — állapítja meg az amerikai katonai szakértő.

Pillanatselvétel Mussolini főhadiszállásáról

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti: Hubert Neumann német haditudósító látogatást tett Mussolini főhadiszállásán és tudósításában rámutat arra, hogy a 60 éves Benito Mussolini „példátlan rugalmassággal vette fel újra a súlyos harcot a hatalomért és nem melegeit resignációba.” Mind mindig, élénken emlékszik a minisztertanácsoson és veleszemben az őszhajú Graziánimarsall ill. orrán csipetűvel, a hegyvidéki olasz parasztra emlékeztető arcával.

A haditudósító hangsúlyozza, hogy a Duce Hitler főhadiszállásán tett első látogatása után észrevehetően megváltozott. Már többé nem sapadt és fáradt, hanem napbarátnit arcu, arcóbre ismété kisimult és becsett halántékai és arca újra megett. Orvosai, akik között most egy német specialista is van, valóságos oltalmúak azon, hogy mily gyorsan regenerálódott Mussolini évtizedeken át tulerített szervezete. A tudósító megemlíti, hogy Mussolini világhosszúrho milieista egyenruhát visel, sok rendjellel és környezete is katonás. Villája előtt két fegyveres őr áll, a parkban pedig díszőrség van.

Mussolini háztartásában nincs polgári személyzet, a fasiszta milícia egyenruhás küldőnci szolgálnak fel. A villa volt ebédlője iltetermül szelgal.

A ház belsejében ugyyszólván semmit sem változtattak meg. Csupán egy nagy tanácskozó asztal és egy rádiókészítéket helyeztek el az étteremben. Sehol nem eszengetnek telefonok és sehol nem kopognak írógépek. A palazzo előcsarnokában a haditudósító megvannél több minisztert, államtitkárt, törzsisztet és előadót látott, akik tanácskozára gyűltek össze.

LÉGI TÁMADÁS KALKUTTA ELLEN

Amszterdam. (Tp). Az angol hírszolgálat jelentése szerint japán repülőök légi támadást intéztek Kalkutta városa ellen. A támadás több emberáldozatot követelt és anyagi kár is esett.

Leguiabb

Változás a török nagyvezérkarban

Isztanbul. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az isztanbuli sajtó hétfőn közölte, hogy Kiabim Orbay hadosztálytábornokot a török nagyvezérkar helyettes főnökévé nevezték ki Adim guendez tábornok helyett, akít a legfelsőbb haditanács tagjává neveztek ki.

Roosevelt és Churchill találkozik Péter volt jugoszláv királlyal is

Stockholm. (Tp). A Stockholms Tidningen című svéd lap londoni tudósítója arról értesült, hogy Roosevelt és Churchill találkozni fog Péter volt jugoszláv királlyal és Puricsossal. a kairói jugoszláv kormány miniszterelnökével is. A Tito-barát jugoszláv kormány megalakulása nemcsak Puricsék táborában, hanem Londonban is kellemetlen meglepetést keltett. Péter király trónja veszélyben forog — mondják Londonban — ha nem tudja ezeket az ellentéteket áthidalni. Kellemetlenül hatott az a tény is, hogy a Londonban nemrég megalakult jugoszláv nemzeti bizottság nem a Kairóban székelő Puricskormányt, hanem a Tito-féle kormányt üdvözölte a szokásos táviratban.

Törökország berlini nagykövete visszatért állomáshelyére

Isztanbul. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A németországi török nagykövet, Safet A r i k a n vasárnap elhagyta Isztanbult és repülőgépen Berlinbe utazott

Irodalmi életünk eseményei!

Szemlér Ferenc:

Megjelent és a feccské
könyveket árusító
könyvesboltokban kapható

HAZAJÁRÓ LÉLEK

A kiváló délerdélyi író művészi tollal megírt könyve a legszebb ünnepi ajándék

Német ludományos vélemények
az orosz lélek rejtelmyéről

I.

A szovjet elleni harmadik téli háború küszöbén a német folyóiratokban gyakran találunk neves írók, történészek tollából tanulmányokat, amelyek szerzői az orosz lélek rejtelmyének megfejtésével igyekeznek választ adni a keleti hadjáratral összefüggésben felmerült számos és sok tekintetben érthetetlennek látszó kérdésre. Ilyen kérdések többek között: miért húzódik immár a harmadik téli a keleti háború, mi a lélektani magyarázata az orosz ellenállásnak, miért áthidalhatatlanok a lelki, faji, kulturális ellentétek az orosz és a német lelkiesség között, stb.

A német írók és történészfizológusok e kérdések kutatása során gyakran visszajutnak Napoleon oroszországi hadjáratára és Napoleon visszavonulásának nem katonai, hanem lélektani okait igyekeznek felismerni.

Az orosz nép vallásos érzületét mélységesen sértette, hogy az idegen hódító ráette lábát a „szvetaja Rosszija”, szent Oroszország földjére és ezért minden erejét csatasorba állította.

Ez a felfogás jut kifezésre Tolsztoj „Háború és béke” című monumentális regényében is.

Most a Berlinben megjelenő Europäische Revue legutóbbi számában ugyanazt a felfogást fejti ki Hans von Rimscha poseni német történész. „Nem a térség végtelensége, az éghajlat keménysége miatt vallott kudarcot Napoleon — ezek végre is oly tényezők voltak, melyeket előre látott; és ezt is, mint minden mást előre beakkuálta a hadjáratba — hanem az oroszoknak előre nem látott európaiatlanság (uneuropäisch) magatartásán, melyet mind a katonai, mind a politikai hadviselésben tanúsítottak” — írja a német történész.

Miben áll ez az „európaiatlanság”? Rimscha ennek megvilágítására szintén Tolsztojtól veszi kölcsön a hasonlatot. E szerint Napoleon azt hitte, hogy Oroszországban is Európát találja, európai szokásokkal, európai pszichével, életformával, európai politikai eszközökkel és európai hadviselési módszerrel találja szemben magát. Azt hitte, hogy olyan párviadalba bocsátkozik, amelyben a vivo felek bizonyos kötelező szabályokat kölcsönösen tiszteletben tartanak. A párviadal kellős közepén azonban az orosz fél váratlanul főkösbotot kapott elő és ezzel összetörtte ellenfelének vivo pengéjét. Ennek fel kellett adnia azért a harcot, mert vagy nem akart, vagy nem tudott szintén doronghoz nyulni az összetört vivo penge helyett.

A német történész szerint Napoleon már csak a visszavonulás közben ismerete fel az a szakadékokat, amely az európai kelkiséget az euráziaiól, az oroszól elválasztja. Ez a megdöbbentő felismerés birta rá voltaképpen Napoleont, hogy kivonuljon orosz földről. Az orosz lélek és nem az orosz térség kiszámíthatatlansága, veszélyessége süppedékes természetű, az orosz léleknek az invázióval szembeni zordsága és nem a fagyos lehető orosz tél volt tehát a német történész szerint a napoleon Grande Armée sírásója.

Ebből le is vonja azt a következtetést, hogy a keleti hadműveleteket irányító német felelős tényezőknek tisztában kell lenniük — és szerinte Hitler tisztában is van — azzal, hogy az orosz-euráziai lélek teljesen más, mint az európai és hogy ez a másféleség független a szovjet rendszertől és a bolsevista világnézettől.

Tanulmányának lényege abban a tételeiben gyökerezik, hogy Európa számára nincs külön szovjet probléma, hanem

HELYSZINI TUDÓSÍTÁS A BOMBÁZOTT NÉMET FŐVÁROSBÓL

Egész Berlin egyetlen óriási rögtönzött
javító műhellyé vált

Bucuresti. A Timpul című bucuresti lap berlini külföldtudósítójának tollából érdekes helyszíni beszámolót közöl a bombázott német fővárosról. A tudósító egyebek között a következőket írja: Ugy látszott, hogy Berlin a november 25-i bombázás után nem támad fel többé romjaiból. Reggel 9 órákor még éjszakai sötétség volt a városban, olyan sűrű volt a sok égő ház füstje. Mindenütt a pusztulás szörnyű képe. A foszfor-bombák az éjszakai támadás lezajlása után is folytatták romlásukat. A felső emeleten eldött foszfor lecsurgott a köveken s alant lobbant lángra, felgyújtva a földszínt. A foszfor egyszerűen fel-falta még az olyan házakat is, amelyekre nem is esett bomba.

HIBETLEN LENDÜLETTEL
FOLYIK A MUNKA

A hideg eső kegyetlenül, a bőrig áztatta át azokat, akik kevés megmentett bútortuk mellett vártak valamiféle szállító eszközre, csak hogy ilyen eszköz nem

volt, nem is lehetett szállítási irodákhoz fordulni mert majdnem valamennyi elpusztult.

Ebben a pokoli pusztításban fejükrekedett a berliniek bátorsága és erélyessége. Kora hajnalától késő estig futnak, nők és gyermekek csapatai dolgoztak szakadatlanul minden olyan helyen, ahol még a megmentésnek valamely reménye látszott. Egész Berlin egyetlen óriási, rögtönzött javító műhellyé vált, amelyben hihetetlen buzgóssággal és lendülettel dübörgött a munka. Senkinek sem jut eszébe, hogy mosolygóján a legkülönfélébb tartalmú vagy üres csomagok felett, amelyeket a sorssújtotta emberek cipelnek ide-oda egyetlen megmaradt vagonként. Mintha egész Berlin csak üvegesekből állana, néhány nap óta az emberek mind áblekkeretét hordanak a vállukon, amelyben persze minden üvegzik be. A hiányzó alkatrészek kemény papírlappal pótolják. Ebből van elég s mindenki kap belőle az utjaépítési hiva-

talokban. Itt oszlanak ki szöveget is. Rendőrök, katonák és hadifoglyok tisztítják meg az utcákat az üvegeserepektől és törmelésektől.

KI KAPHAT RUHÁT, BUTORT?

A megrongált házak belsejében is szaporán munka folyik. Mindenütt legelőbb a víz-, gáz- és villanyvezetéket hozzák rendbe. Bámulni való az az erőfeszítés, amellyel a közlekedést állítják helyre. Két napra a bombázás után már volt Berlinnek villamosa, már jártak a földhajtót a Spree vizén, a földfeletti és földalatti vasutak is megkezdtek forgalmukat. A kereskedők ruhaneműt, cipőt, butort csak azoknak adnak el, akiknek hatósági írás van a kezükben arról, hogy a bombázás hájlektalmá, mindenükből megfosztottá tette őket.

EGYETLEN ÉTREND

Az étkező helyeken most csak egyetlen étrend van minden nap. A gépkocsik táján egy lépést sem tesznek orosz vagy celtalanul, felveszik a csomagokat cipelő embereket vagy a munkába sietőket. Így eszeleksenek a katonai gépkocsik is. Az utolsó héten a szerencsétlenül jártak ingyen kapták ellátásukat a városból és a nemzeti szocialista társadalmi szervezetektől. Kérték a berliniek, hogy csak a feltétlenül szükséges utat tegyék meg, és csökkentsék közlekedési teherüket, hogy csak a feltétlenül szükséges utat tegyék meg, és csökkentsék közlekedési teherüket, hogy csak a feltétlenül szükséges utat tegyék meg, és csökkentsék közlekedési teherüket.

Az állatok processzióján a franciaországi Charmeilben...

Egy gazdag, tiszteletreméltó plaisance-i polgárnak, Gothardnak, volt egy kutyája. Ez az eb, Róket, egy délután felugrott az asztalra, fogai közé kapta a cipőt és usgyi, eljajult vele a kapun át, az erdőség felé.

A vén tolvajra, amikor kissé megcsapzottan és sárral borítva visszacsomolygott csavargásából, mindenütt másutt odahuztak volna az ostorral temporára. Franciaországban azonban gyöngéden szeretik az állatokat, amelyek örök szövegségeink e földi térségeken, sőt talán a boldogabb mezőségeken is. Nyilván Szent Antal is odaveszette volna a pusztában, ha egy holló nem gondoskodik táplálékáról. Hogy az akórlól, amelynek szelid lakói a Gondviselés egészen különleges irgalmából ott serleglettek a Csecsemők körül, ne is beszéljünk.

Franciaország

az egyház idősebb leánya,

s ezért minden disze és ékessége ellenére is alázatosabb, mint a világ egyéb nációi. Az az egocentrizmus, amely az embert a teremtés kizárólagos központjának nyilvánítja, messze esik tőle. Ami a kétlábú lényeket illeti, a francia polgár egy századdal megelőzi idegen felebarátait. De ami a négylábúakra tartozik, egy egész geológiai korszakkal elmarad mögöttük. Ugy él együtt marhájjával, tartozzék bár az ugató, nyávogó, bőgő vagy bégető nemzetséghez, oly türelmes és engedékeny testvériséggel, hogy a neandervölgyi ősember se különben Gothard, a gazdag, tiszteletreméltó plaisance-i polgár tehát nem büntette meg tolvajló szolgáját. Már csak azért sem, mert tíz év során most esett meg először, hogy az állat ilyesmire vetemedett.

voltaképpen Eurázia problémájával áll szemben Keleten. Ebből világos — írja —, hogy a régebbi orosz, a misszionárius-szlavofili forma és a jelenlegi szovjet-bolseviki imperialista forma alapjában véve csak kétféle megjelenési forma, lényegükben egyek. „Oroszország, akár cári, akár szovjet uralom alatt van, szembenáll Európával, mert az euráziai világ farkasszeme; néz az európaival és mert a steppe szelleme összeütközik a nyugati kultúra szellemével.

E fejtegetésekből kitűnik, hogy az újabb német történetírás és politikai irodalom olyan éles elválasztó vonalat húz

A következő délután azonban az eb ismét felugrott az asztalra, fogai közé kapott egy cipőt s usgyi, eljajult az erdőség felé, hogy estére újfent csapzottan és sárral borítva sompolygjon vissza. A harmadik, negyedik, ötödik, meg a következő délutánokon hasonlóképpen. Míg egyszer Gothard ur, megelőgelvén a komédiát, lesbe nem állt s terebélyesedő pocakjától telhető gyorsasággal nyomába nem kelt kutyájának.

Az eb, átsörtetve a dülkőkön, patakokon és ligeteken, behajolt az erdő mélyébe s végül egy tisztáson állapotodott meg. Itt az avaron, a százados tölgyek tövében, egy ember hevert.

Vándor vagy holdas,

efféle. Gothardt ura eljajította a száralom, mert e nyomorult lény minden ölfőzéke egy ing volt, amely felgyürve látatni engedte az idegen sovány, genyes sebekről szaggatót lábszárait. Az emberoncos arcát zilált szakáll övezte s kiguró járomesontjai fölött a forró láb már elhamvasztotta szemének fényét.

A kutya odafutott az ismeretlenhez, asztól kezébe ejtette a kenyeret, majd lekushadt melléje és lassan nyaldosni kezdte fekélyeit.

A ragálytépő erdei embernek és a kutyának a szobra ott áll ma minden francia templomban. Az egyházi művészek busan merengő s mosolygó férfiak ábrázolják Szent Rókuszt. Jobbja vándorbotot szorongat, balja pedig — szörnyű sebeit védelmezőleg — magasra emeli ingének szegélyét. Róket ott ül mellette, szemét Rókusra szegezi, szálaban a nagy, lopott cipő. A hívők, elhaladván a szent és a kutya előtt, térdre bocsátkoznak és fojtot hangon, mint-

Oroszország és Európa között. Más szavakkal ez azt jelenti, hogy Oroszországot nem tekintik többé a németek Európának, Oroszország bármily rendszer uralkodik is benne, nem lehet az „európai koncert” aktív tagja. E felfogás szerint Európa határa sincs már az Urálnál. Hogy pontosan hol van Európa keleti határa, ezt nem határozzák meg meg a keleti problémával foglalkozó német történészek. Hivatkoznak azonban Hitler 1941 dec. 11-i beszédére, amelyben Európa keleti határának azt a vonalat jelölte meg, „amely a Nyugat életképét elválasztja a Keletétől.”

egy süttögvá, belefognak a kétszáznyolcvanegyedik kántikába, amely

a szent kintő sebei

beszél, mondván, hogy minden kórnál szörnyűbb véget a bűn és a kárizmat. November második vasárnapjának hajnalán Le Bourdonnier János-Mária főtisztelendő atya, Charmel öreg plébánosa odacsoszogott az oltár mellé és a falmélyedésből kiemelte Rókus, meg Róket szobrocskáját, és az emléktábla mellé, a gyertyák részére szolgáló márványlaposkára helyezi Rókust és Róketet, majd felemelt jobbal jelzi, hogy kezdődhet a processzió.

A fordulónál feltűnik a menet. Elő két ökör halad, Larus gazda pompás állatai. Utánuk néhány ló, tizenkét tehen majd néhány öszvér és számar következő. Még később a juhok vonultak fel, mögöttük a kutyákkal, ámbar ezeket a tanító ki akarta zárni; a menetből. De vajjon mi szolt volna Róket, sőt mit szolt volna maga Szent Rókus is, ha egyéb védenek között éppen a csaholók hiányoztak volna? Nem, nem!... jöjjenek csak az ebek! — döntött János-Mária főtisztelendő. A processzióból nem hiányoznak a macskák, libák és nyulak sem.

A plébános ott áll a templom
ajtajában,

két kezét az ut felé tartja s megáldja a négylábú meg szárnyas halandókat. Hogy sokasodjanak és szaporodjanak.

Tíz perc az egész, aztán az utolsó sánta eb is elbiceg a templom előtt.

Illetve, most sem tíz perc csupán. Mert a négylábúak után bántortalanul, hiszen szó sem volt róla, eléptetnek Szent Rókus előtt a gyermekek is. Főtisztelendő János-Mária csak nézi a palántákat, amint facipőben és rongyolló kabátjában, de forró vágyakozással elszakadt apák meg tovatűnő fiúvek iránt, beállanak seregajtonak az állatok nyomába. Legyen hát, mondja busan, legyen hát, az állatok után megáldom az anyákat is... Majd megáldja az egész közösséget, az özevgyeket, magukra maradt anyákat, fonyadó arákat és aggokat, már akikből a falu manapság áll. Végül délig nyulul el a processzió, mert mindenki elébe járul, vak és kétségbeesett reménykedéssel, hogy Szent Rókus a négylábúak után lehajol az emberekhez is, lehajol hozzájuk s végül letörli könyveiket.

GÁL IMRE

Sport

Az őszi idény befejeztével a Politechnica, Minerul, Arsenal és az FC Braila vezet a Hősök-Kupája négy csoportjában

A Hősök-Kupájáért folyó labdarugó küzdelem négy csoportjában az őszi idény befejeztével a következő a helyzet:

I csoport: 1. Politechnica 11 ponttal, 2. Gloria-Arad 9, 3. Crisana CFR 9, 4. CFR, Timisoara-Temesvár 8, 5. KSMR 7, 6. Mica 6, 7. Ripensia 4, 8. Vulturii 2 ponttal.

II. csoport: 1. Minerul 12, 2. Jiul 11, 3. Corvaul 10, 4. UFH 6, 5. CFR Simeria-Piski 6, 6. Metalosport 4, 7. Lonea 4, 8. Aninoasa 3 ponttal.

III. csoport: 1. Arsenal 16, 2. ACFR 12, 3. Cugir 11, 4. Malaxa 10, 5. ASAM 9, 6. Sportul CFR 8, 7. Vitrometan 7, 8. UAB 6, 9. Unirea MV 4, 10. Acvila CFR 3 ponttal.

IV. csoport: 1. FC Braila 10, 2. Vulturii 9, 3. CFR-Sai 8, 4. Dragos Voda 5, 5. Prahova 4, 6. DVA 3, 7. Franco Romana 3 ponttal.

BEVÁLTOTTATNAK A LABDARUGÓ SZÖVETSÉG SZABÁLYZATAIT

Hivatalos közlés szerint a labdarugó szövetség a jövő évben teljesen új szabályzat alapján dolgozik. Teljesen újáldozzák az alapszabályokat, a belső szabályzatot és az igazgatási szabályzatot is. E célból a szövetség tanácsa január második felében összeül és előkészíti a szabályzatokat, amiket azután a februári közgyűlés elé terjesztenek. A szövetség már három éve nem tartott közgyűlést.

ELDÖNTETI ENÜL VÉGZŐDÖTT A CIONOIU-JELENEAC ÖKÖLVÍVÓ TALÁLKOZÓ

Yasárnap délelőtt Bucurestiben a román középsúlyú hívatásos ökölvívó bajnoki címért küzdött Constantin Cionoiu a Grigore Jeleneac. A 12 menetes viadalmi eldöntetlenül végződött és ezzel Cionoiu megvédte bajnoki címét.

A RAPID PLOESTIBEN JÁTSZOTT

A bajnoki idény befejeztével a csapat nagyrésze már pihenőre tért. A vasárnap egyetlen említésre méltó barátságos mérkőzés Ploestben volt, amelyen a Rapid FC Rapid 4:3 (4:0) arányban legyőzte az FC Ploesti csapatát. A gólokon Barabos (1), Florian és Filitti illetve Malita, Balnis és Lupas osztóztak.

A NAC folytatja őszi diadalutját

NAC-KISPEST 3:0 (1:0)

Nagyváradon 5000 néző előtt a következő összejutásban játszott a két csapat: NAC: Vecsey-Mészáros, Loránt-Szegedi, Perényi, Deményi-Kovács II, Barna, Sárvári, Bodola, Tóth III, Kispest: Bozsik-Olajkár I, Csizmadia-Dózsa, Gazdag, Urhegyi-Egresi, Zalai, Mészáros, Puskás, Nonn.

A 14. percben Tóth III. kacsászó labdáját Sárvári az úres kapuba garította (1:0). Negy NAC felény, de gól nem esik, sőt Olajkár kezeléséért megítéli 11-est, melyet Tóth III. irányított, Bozsik kioldozta. A nagy küzdelemben Nonn lesántalt és a második félidőben kiállt. Szünet után a 9. percben Tóth III. szögletugása után Barna fejjel Szegedihez továbbította a labdát, amely a fehéret fejező a hálóba vágódott (2:0). A 18. percben Barna kapufáról visszatérő labdáját Kovácshoz került, kinek lövése a góllba jutott (3:0). A 20. percben Csizmadia lát a játékevezető kiállította és a kilenc emberre fogyott Kispest ekkor már egyenlőtlen barcot vivott.

Ferencváros-BSZKRT 4:1 (1:0). A csuszos havas talajon a Ferencváros felénye csak a második félidőben jutott gólokban kifejezésre. Góllövők: Polgár (2), Sárosi dr és Sárosi III, illetve Benedek. Gamma-DIMÁVAG 1:0 (1:0). Komoly, nagy küzdelemben kiharcolt két pontot került a görögbetűs csapat a bajnokság második helyére. Az egyetlen gól a 13. percben esett 11-esből Horváth révén. Ujvidék-KolAC 2:1

(1:1). Ujvidéken 5000 néző előtt a 50. percben Váci szerezte meg a vezetést, két perc múlva Sörös kiegyenlített. Szünet után a 12. percben esett az Ujvidék győztes gója. Szolnok-SzVSE 4:1 (2:1). A három gólos győzelem nem sejteti azt a nagy küzdelemben, amely Szolonon a két bajnoki pontért folyt. Vasas-SaBTO 1:1 (1:1). 6000 néző előtt nagyiramu változatos küzdelem vívott a két csapat, amely az erőviszonyoknak megfelelő döntetlennel végződött. Ujpest-Csepel 3:2 (3:2). Csepelen szenvedte el újabb vereségét a bajnokságot, DVSC-Elektromos 2:1 (1:1). A honi csapat izgalmas mérkőzés

után megérdemelten győzött.

A bajnoki sorrend a fenti mérkőzések után: NAC 24, Gamma 16, KolAC 16, SaBTO 14, Kispest 14, Ferencváros 13, SzVSE 13, DVSC 13, Ujpest 12, Vasas 12, Ujvidék 12, Elektromos 11, Csepel 10, BSZKRT 9, Szolnok 9, DIMÁVAG 8 pont.

A holnapi szerdai ünnepnapon újabb bajnoki forduló játszanak a magyar NB I csapatok. A holnapi forduló kiemelkedő eseménye a Ferencváros-NAC találkozó. A további mérkőzések: BSZKRT-Szolnok, SzVSE-Vasas, SaBTO-Csepel, Ujpest-DVSC, Elektromos-Ujvidék, KolAC-Gamma DIMÁVAG-Kispest.

AZ FTC USZÓVERSENYÉN

A 200 m-es gyorsuszásban Tótos 2:17.8 idővel győzött Körösi Végvázi és Vörös előtt. 200 m mellúszás: 1. Németh 2:48.2, 2. Siklósi, 3. Suba, 100 m hátúszás: 1. Galambos 1:12.6, 2. Szivos, 3. Bánki-Horváth, 100 m hölgy hátúszás: 1. Novák Ilonka 1:18.4, 2. Benök. Budapest bajnoki vízilabda mérkőzések: FTC-MUE 9:1 (4:0), MAC-BSE 4:2 (3:2).

Karácsonyi készülődések

Közeledik ismét a szeretetnek ez a legszebb ünnepe, immár a tizenegyedik karácsony, amióta állásban vagyok. Elvonul előttem sorban az eddigi tíz. Az első a legszebb.

Késő ősszel foglaltunk el hugommal egy kis bányási faluban ketten egy állást Hugom, a még friss, tisztaszagu tanítónő oklevelével litoktatót lelt én meg kántor. Parókia abban a községben nincs, csak imaház és akadtak okosak, akik sajnálkozással fogadtak bennünket, hogy hát, nagyon szegénynek lehetnek ezek otthon, hogy ketten jönnek egy állásba. Igaz, hogy nem is lehet ott vagyongyarapítás, ahol hat gyermeket felnevelnek és tanítatnak, különösen, ha a családó egy korán özvegyesre jutott édesanya. A mi kedves falusi otthonunk azonban szeretettel volt mindig tele és mi nem érezzük soha szegénységet. Óriási lelkesedés és önzet fűtött bennünket, ahogy elfoglaltuk első állásunkat.

Szép ünnepet akartunk magunknak is, meg a falunak is, de persze nem igen volt miből. A mindig drága, szép karácsonyfadiszeket nem vehettük meg, hát mást kellett kitalálni. Hála a jó iskolanővéreknél tanultaknak, elővettük az adott körülmények szülte leleményességét, és ebben a szellemben megtartottuk a haditárascsot Hugom kitalálta, hogy főlhívja a szülők figyelmét arra, ha szeretetsomagot akarnak gyermekeiknek karácsonyra, kiki tehetsége szerint, kevés lisztet, zsírt, tojást stb. küldjön az iskolába. Mi majd tésztát sütünk belőle és egyforma csomagokban kiosztjuk a szentestén. En egy kissé félttem hogy félreértik szándékunkat, hogy talán a mi kamránkat akarjuk eképpen meggyarapítani, de hála Istennek nem így történt. Megindult az első karácsonyi szállitás az iskola felé. Azóta tiszser ismétlődött ez és nem halátszótt, hogy valaki is sajnálta volna, ha többet küldött, ami a szegényebb házak küldeményét pótolta.

Hát ez megvolt. Most a közös karácsonyfára kellett a díszítést kitalálni. Hogy ne kelljen a cukorkákat az ünnepélyen a fáról is elosztani, hát nem is tettünk rá. E helyett kivágtunk kemény papírból csillag, hold-, nap-, karika, háromszög-, téglaszög-, ferdeszög formákat, azoknak mindkét oldalát bekenjük ezüst vagy arannyal, a felkötöttük fehér fonallal a fára. Evtől az egyik, a másik dísz pedig a következőképpen készült: szines selyempapírost felvagtunk úgy, ahogy a szaloncukrot szoktak csomagolni, csak kisebb darabokra. Két végét kirojtoztuk és a középhebe egy-egy kukoricaszemet csomagoltunk olyanformán, hogy rojtna nem mind a két végén volt, mint a szaloncukornak, hanem egy oldalra fogtuk össze. A kukoricaszemet bevontuk stanióllal és a többébe megkötöttük fehér pamutal, melléje egy négy-ötujjnyi távolságra a másikat, és így egymás mellé kötöttünk még sok ilyen bojtoskát, vagy husz méter

hosszuságban. Ezzel köröskörül fűzve a karácsonyfát, nem is kellett több dísz. Még a gyertyatartók és a fa tetejébe egy nagyobb aranyozott papírcsillag — és nagyon izléseesen díszített fa került ki ilyenformán belőle. Az ünnepek alatt a templomunk díszes volt az ilyen fa minden évben. A díszeket el lehet tartani évről-évre. A fűzést kemény papírlapra gombolyítottuk, mert könnyen összekuszálódik. Mikor a kukoricaszemekből néhányat a templom egere; év közben megették, rájöttünk, hogy babszemmel, mogyoróval, vagy apró, gömbölyű kavicssal kell a kukoricaszemet helyettesíteni.

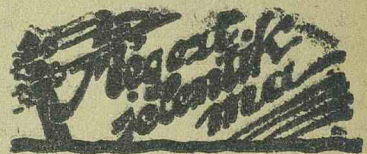
A gyermekek csomagjába jó sok és olcsó süteményt készítettünk. Schasem volt a csomagunk darabja fél kilón alul, de volt, hogy ötnegyed kilót is nyomott egy-egy. Az össze adott cukor rendszerint nem volt elég, vetünk is hozzá még, mert a szaloncukrot a csomagokba szintén házilag készítettük. Egyszeriben a finom szilait porcukrot feldörzsöltük valami izesítővel, kevés izzel, erős kávéval (nem kell szemes kávénak lennie) vaníliával izesített kevés tejjel, vagy ha volt, citromlével, csak éppen, hogy összeálljon. Vigyáztunk, mert a cukor közben még olvad is. Kézzelel egyenes lapon elsimítottuk és azonnal felvagdaltuk, szétraktuk stb. Néha, ha olcsó volt, dió, alma vagy aszaltszilva is került a csomagba. De mert nyolcvan-kilencven csomagot is készítettünk egyik-másik évben, inkább arra törekedtünk, hogy házilag állítsuk elő, amit csak lehet. A sok pénzkidrástól óvakodtunk e így a költségeknek a szenteste; betlehemi ajtatósság perselypénzo min-íg bőven futotta.

Az első karácsonytól kezdve végig, nemcsak a gyermekek, de a szülők is boldogan segítettek a készülődésben. A tésztákat is sokszor nem is otthon sütöttük, hanem a szülőknek, ahol a legjobban és legzebben süttött a sütv vagy a kénence. Közben készült a karácsonyi műsor is, ahogy a körülmények megengedték. Próbák, díszítés, sütés, Volt sok dolog, de volt sok lelkes segítő is és a végén mindig nagy-nagy öröm.

Mikor a hugom az első év végén elkerült onnan, és magam töltöttem be az egész állást, a karácsonyt ugyancsak nálam töltötte. És a közös karácsonyban kívül, minden évben volt nekünk is egy kicsi drága karácsonyfánk, a mi kis otthonunkban. A betlehemi ajtatósság után a fáradságtól talán el is aludtunk volna az éjféli miséig, de akkor vettük elő a mi kis fánkat, díszítettük és mire másodikat haragostak az éjféli misére, már a mi kis karácsonyfánkon is égett a gyertyák.

Azért irtam le ezeket, hogy bebizonyítsam, amit magam tapasztaltam, hogy a boldog karácsonyhoz nem kell vagyor, sok pénz, drágaság, csak összetartás, egy kis leleményesség és sok-sok szeretet. Tanum egy kis falu egész magyarsága.

Zabojszky Mária

HITLER KANCELLAR UDVOZLETE FRANCO SPANYOL ALLAMFONEBK. (Berlin). A német vezéri főhadiszállásról jelentik, hogy a Führer szives hangu táviratban fejezte ki szerencse kívánatait Franco tábornok, spanyol államfőnek, aki most ünnepelte névnapját. (Rador.)

ERTEKES KONYVTAR PUSZTULASA. (Dortmund). Légitámadás alkalmával elpusztult a dortmundi városi és tartományi könyvtár, amely egyike volt a német birodalom leggazdagabb ilyen intézményeinek. Ebben a könyvtárban 300.000 kötet volt, köztük mintegy 3400 kötetből álló értékes régi gyűjtemény és több mint 15.000 eredeti kézirat. (Rador.)

FINN KOZMIVELODESI ERTEKEZLET. (Helsinki). Ryti államelnök vezetésével a finn kormány a társadalmi személyiségek jelenlétében ülés; tartott. Ilyen megnyilvánulásokat a finn közmívelődési alap vezetőinek kezdeményezéséből évenként tartanak. A közmívelődési alap; ezelőtt hat évvel a társadalom valamennyi rétegének hozzájárulásával szervezték meg. (DNB.)

KOLUMBIABAN IS MUKODIK MAJ A SZOVJET DIPLOMACIA. (Madrid). A német iávirati iroda jelenti: Néhány nap tel el csak azóta, hogy Kolumbia délamerikai köztársaság hadat üzent Németországnak és az első orosz diploma mata, Damjenskij követéségi titkár sém mélyében már meg is érkezett Bogotóba, Cheresenko Sámueli, a szovjet diplomáciai külképviselet vezetőjét a közeli napokra várják Kolumbia fővárosába (Rador.)

BOMBATALALAT ERTE A RANGUNI ARANY-PAGODAT. (Tokió). Szerdán délután az angolszász légierő támadást intézett Rangun ellen. A támadó repülőgépek közül a japán vadászgépek 13 gépet lefőttek, 2 másik gépet pedig a légvédelem semmisített meg. Rangun jelentés szerint egy korábbi angolszász támadás alkalmával találtak érte a híres arany-pagodát és ez alkalommal több látogató életét vesztette. A teljesen arannyal bevont pagodát, amely Parma legregibb és leghíresebb Budha-temploma; Ceylonból, Kinából és Indokínából is tömegesen keresték fel a zarándokok. A bombázás miatt a lakosság körében nagy a felháborulás, mert a pagoda a kirávi tő nyugati oldalán épült és messziről könnyen felismerhető, a bombázás tehát elkerülhető lehetett volna. (Domej.)

FINN-SVED CSEREFORGALMI TARGYALASOK. (Helsinki). Stockholmában e hó elején tárgyalásokat kezdenek a Finnország és Svédország közötti 1944 év első negyedére szóló, kereskedelmi és fizetési csereforgalom szabályozása érdekében. (Rador.)

BHINSÉG FENYEGET A SZOVETSEGESEK ALTAL ELFOGLALT OLASZ TERULETEKEN. (Genf). Alan Moorehead, a Daily Express delolaszországi tudósítója szerint alig van eshetőség arra, hogy az angolszások által elfoglalt olasz területeken elkerülhető legyen ezen a télen az éhínség. (DNB.)

TUNTETES A OSILEI EGYETEMEN. (Madrid). A santiago de Chilei egyetemen baloldali elemek heves tüntetést rendeztek Carlo Jimenez spanyol arcostanár ellen, aki előadást akart tartani. A vendég-előadó a tüntetők a Franco tábornokot és a Falanget sértő szavakat kálásokkal fogadták. A tüntetés vezetője azonnal elment a város több szerelői, köztük ó. orvos megsebesült. (DNB.)

Rádión

DECEMBER 8, SZERDA

BUCURESTI: 6.55 Ébresztő, hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13. Bajtársi óra, 13.50 Német hírszolgálat, 14. Hírek, 14.30 Műlatlató műsor sebességek részére, 15.20 Szórakoztató zene, 15.30 Katonák postája, 16.10 Az ifjuság órája, 17.55 Francia nyelvtanfolyam, 18.15 Német hírszolgálat, 18.30 Zenekar, 19. Kulturális élet, 19.20 Zongorajáték, 19.50 Hírek, 20. Táncezene, 20.40 Rádiógyetemi előadás, 21. Németország órája, 22. Hírek, sport, 22.20 Könyvi zene, 23.30 Indulók.

RADIO MOLDOVA: 12 Népénekok, 13 Szórakoztató zene, 13.30 Hírek, 13.45 Román zene, 19. Indulók, 19.20 Spanyol zene, 20. Moldvai krónika, 20.15 Színműelőadás, 21. Hírek.

BUDAPEST I: 8.45 Reggeli zene, 9.15 Hírek, 11. Római Katolikus egyházi ének és szentbeszéd, 12.15 Görög katolikus isztisztizület, 13.20 Hangnemek, 13.30 Hangversenyzenekar, 14.45 Hírek, 15. Hangnemek, 16. Közvetítés, 16.20 Cigányzene, 16.45 Előadás Attjáról, 17.15 Előadás a pápai énekkarról, 17.40 Svéd líra-művek, 17.55 Hírek, 17. Hangnemek a Ferencváros - NAC labdarúgó mérkőzéséről, 18.20 Szó, se beszéd, 19. Tarka műsor, 19.40 Világnézet híradó, 19.50 Hírek, 20. Mindenből mindenkinak, 21.20 Versék, 21.40 Világörvényművészek, 22.40 Hírek, 23.10 Hírek németül, angolul, franciául, 23.40 Táncmuzsika, 24.45 Hírek.

Apróhirdetések

ELADÓ öntött vasfű dőkád, dobkályha, utazóbőrönd, Arad, Horia-utca, 4., földszint, jobbra. (872)

DIESEL-MOTOROK, 24-es, bacau, Wolf, levegő indítással, Deutz 20 P. S. üzemeltetésű motorok, Moara Bortcher Periam, Timiş-Torontal megye. (873)

NŐI készárumunkát otthonra vállalkozó, Arad, Cgr. Comsa-utca, 36. (874)

DARÁLOK korszerű kivitelben kaphatók, Sztarek, Macea, Arad-megye. (875)

10 MÁZSA hereszéna eladó, Arad-Sega, Aurel Vlaicu-ut, 89. (876)

JÓÁLLAPOTU perzsaláb-bunda júnyosan eladó, Megtekinthető a Weinberger-féle textil üzletben, Arad, Metjannu-utca, 15. Bej. szám 8368/936. (877)

40-es HÓCIPÓ, békebeli, majdnem új, eladó, Arad, Blanduziei-utca, 12. Daru. (878)

SZILSZKINBUNDA, kifogástalan állapotú és szép nagy fekete róka-nyakbafehér eladó, Arad, Simion Balint-utca 11. (879)

Képviselet
A. BRAUN
HANGSZERHÁZ
TIMISOARA
I. 10 Mai u. 4
Táv. 41-09
IV. Berthel-
körút 16.
Táv. 39-51
Inreg. No.
520/941.

FÉRFI-BORKABÁT, kifogástalan állapotú, e.adó, Arad, Moise Nicoara-utca, 12, a kapusnál. (880)

MOSLEK olcsón eladó, Cim: Reclamánál, Arad, Emmescu-utca, 4. (881)

ELVESZETT Asztalos Alexandru személyazonosságát igazoltatva más iratokkal együtt, megtalálóját a pénz megvárthatja, az iratokat adja át: Reclamánál, Arad, Emmescu-utca, 4. (882)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-ór
TELEFON: 38 95
Inr. Nr. 6-110-1939

Ma ujdonságunk a világhírű „Cora” zenekarral:

A félénke iskola
ALBERTO RABAGLIATI, CARLA DEL POGGIO, VIRGILIO RIENTO

RÁDIO hálózati, korszerű, eladó, Arad, E. Garbanu-utca, 18. Bertha Károly. (859)

RICA-készítváru művészen készít gyermekruhákat, kabátokat, piszmárt a legkorszerűbb modellek után, Arad, Regina Maria-körút, 9, I. em. 13. Bej. sz. 10100/1943. (860)

JÓ véágjegyi akkordont venne. Kifutófiút alkalmazok, Krebsz, Arad, Regele Ferdinand-körút, 51. Bej. szám 130/335. (861)

VENNEK jóállapotú, korszerű, kombinált szobát, Cim Reclamánál, Arad, Emmescu-utca, 4. (862)

PAPLANOKAT készít, használtakat újjádozoz Gluck, Arad, Baritú-u. 8, az Avram Iancu-tér mellett. Ugyanotti újjádozozott paplan eladó, Bej. sz. 3191/936. (863)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-ór
Inr. Nr. 1446-1942

Ma ASSIA NORIS legszebb filmje

Mesék a szerelemlről
Az olasz filmgyártás remeke. Bucurestiben 6 hónapi játszótták.

ELVESZETT CFR könyveske, Iga Sabina névre szóló. A megtalálót kérem, jutalom ellenében adja át a könyvesket: Arad, Bihoruliu-ut, 2 6. 19. ajtó alatt. (864)

KERESNEK 6. számú, 70 cm. széles kézikötőgépet, Cim Reclamánál, Arad, Emmescu-utca, 4. (865)

ELSŐRENDŰ sötétzürke szövetsző készült férfitelikabát eladó, Arad, Granicerilor-utca 9. Weisz. (866)

VENNEK jóállapotú esztrókát, Gross, Arad, Barie Chendi-utca, 4. (867)

NŐI kabát, új 37-es cipő eladó, Arad, Nicu Filipescu-utca, 37, 2. ajtó. (868)

MAGANBETEGEK ápolását vállalom, dörszölni hához megyek, Arad, Nicu Filipescu-utca, 37, 2. ajtó. (869)

BEJÁRÓNÓT azonnal felfogadok, IV., Iod Ghica-utca, 19., félemelet 2.

PARASZTMALOM, 2 darab, 36 hüvelykes kő, meghajtóerő „Langen és Wolf” gyártmányú (Diesel-rendszerű) 24 HP motor, üzemben megtekinthető. Csak személyesen tárgyalok, Cim a timisoarai kiadóban. (4461)

KÜLÖNFÉLE karácsonyi ajándékok jutányosan kaphatók, Colonia Blaskovis, Banul Mărăcinei-utca, 15. Kizárólag délelőtt 9—2-ig.

TUDASSA címét az a braşovi-brassói nő, aki Aradról Simeria-ig velem utazott és csomagjaimmal tovább utazott. Címem: Horváth Lajosné, Vulcan, V. Alexandri-u. 33. szám.

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-ór
Inr. Nr. 1446-1942

Ma ASSIA NORIS legszebb filmje

Mesék a szerelemlről
Az olasz filmgyártás remeke. Bucurestiben 6 hónapi játszótták.

GÉPESZT, malomüzemi gyakorlatjal bíró és szereléshez értő azonnal felfogadunk, „Minerit” Deva. (4465)

KI VÁLLALNÁ ellátását és gondozását 85 éves, egészséges apának? Idősebb, szép szobával rendelkező hölgyet kérek arra, hogy 20—41 telefonszám alatt jelentkezze. Teljesen fizetett ágynemű van. Jól fizetek. (9517)

MOZIGÉPET veszek, csak gépféjet, mozi részére, Timisoara, IV., Berthel-körút, 2. Perl bőröndösnél, Dancsó Mihály. (9531)

40 ÉVEN felüli művelt nő, kifogástalan a német nyelven, tud románul és franciául, foglalkozási keres gyermekek mellett, délutánra, Timisoara, II., Ispirescu-u., 5. 9—11-ig. (9518)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-04. Inr. Nr. 9616-1939
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma **Ha hercegnő lennék**
Antonio Centa, Maria Melato, Ilian Irasema a főszerepben

KISASSZONYT alkalmazok két gyermek mellé, Sincalné, Arad, General Grigorescu-utca 5. (870)

MOLNARI állást keresek kisebb vagy nagyobb vámmalomban, László János, Vanator, Arad megye. (871)

OTTOMÁN, rekamié, konyhák, butorok, ruhaszekrények, hálószobák, íróasztalok nagy választékban, olcsón kaphatók karácsonyi vásárláshoz, „INTERIOR” fiók, volt Blidariu, Timisoara, IV., Kültéren, Bej. szám 320 11378 1942. (4476)

ELADÓ porcelánmosdó, üsház, üst, ilőkád, fűrészporkályha, Margittay, Timisoara, IV., Fröbl-u., 36. (4474)

ELADÓ 1 sötétkék öltöny, alig viselt, 12 éves fiúnak való, továbbá fekete, női kabát, szőrmével és kétszemélyes Schöberl-diván, Timisoara, I. V. Alexandri-utca, 9. Házmesternél. Délelőti félkétőig. (4475)

KERÉKPART, 3/4-est, kifogástalan, keresek, Timisoara, távbeszélő: 21—76. (9533)

GYÖNYÖRŰ 8 hetes japán pincsi eladó, Timisoara, Domăgnea-u., 26, I. ajtó. (9537)

ELADÓ 41-es fé ficsizma, 37-es höcsizma, 41-es sárcipő, tolókecsi, beteg részére, gyermekmozi hangjegyalványok, Timisoara, II., Titu Maiorescu-u., 9, I. em., 6. (9536)

PUSZTÁN keresünk idősebb házaspárt. Az asszony müt gazdaasszony külön fizetést kap. Igen előnyös a feltételek. Cim a timisoarai kiadóhivatalban. (5389)

EGYEDÜLÁLLÓ hivatalnokasszony komoly lakótársnőt keres, akivel kellemes otthonát megoszánja. Érdeklődj a timisoarai sörgyár portásánál. (9524)

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 21-10. Inr. Nr. 788-942
Előadások 3, 5, 7 és 9-ór

Ma, minden idők legdallamosabb filmje **V I V E R E**
A főszerepben **TRIO SCHIPA**

FLOMEROM-TEA élvezetes és olcsó!

SÜRGŐSEN veszek 24—25-ös fehér gyermekhócipót. Cimeket Timisoaran 28—52 távbeszélő szám alá kérek. (9551)

CSELEDELENYT azonnalra keresek, Timisoara, V. Onițiu-u., 19. (4473)

BUTOROZOTT szoba kiadó otthon házi iparral (varrónó stb.) foglalkozó egyedülálló, fiatal nőnek, könnyű háztartási teendők ellenében. Ajánlatokat „Kombináció” jellegre a timisoarai kiadóhivatalba kérnek. (9527)

IZLETES házikoszt kapható. Csakis kihordásra, Arad, Coşbuc-u., 2. (9539)

HASZNÁLT, jó állapotban levő, barna férfi télkabát, magasabb alakra való, 42-es férfi-félcipő, új, békebeli anyag, és 42-es magas téli cipők eladók. Timisoara, III., Rădulescu-u., 10., 2. ajtó. (9534)

KIFOGÁSTALAN szobaleányt azonnalra keresek, Timisoara, IV., Miron Costin-u., 1., II. em., 7. (9523)

Sertésfejek, lábak, belsőrészek (máj, tüdő, vese, velő, nyelv) kaphatók a

HERZ szalámigyár
eladási helyiségében, Timisoara IV., Muresianu-u. 1. — Inreg. Nr. 435/1931
Cam. Com. Timisoara

KOCSIBUNDA, ujjas, férfi, és női, fekete báránnyelű, valamint hátizsákok eladók, Timisoara, IV., Ghica-u., 5., 1. ajtó. (9525)

BEJÁRÓNÓ elhelyezkednék jobb családban. Érdeklődni a házmesternél, 5-től 6-ig, Timisoara, II., Dacilor-u., 5. (9526)

MEGBIZHATÓ, komoly, több nyelvet beszélő, 29 éves, keresztény nő, állást keres gyermek mellé. Vidékre is megy. Mérsáros Erzsébet, Timisoara, III., Mures-utca, 71. (9528)

ELADÓ 33-as bakancs és 32-es egész, barna cipő, alig használtak, Timisoara, II., Kunz-sor, 3. (Az Apollo-mozi mellett.) (9529)

TÁRSZEKERET és lovat, teljes felszereléssel, megvételre keres a „Patria” cecigyár, Timisoara, II., Ștefan cel Mare-u., 36. Távbeszélő: 27—15. Bej. szám: 35/1317/1942.

Nagyiparos
keres megvételre bármely iparvállalatot, vegyszert vagy kémipari vállalat előnyben. Ajánlatokat „Nagyipar” jellegre a timisoarai kiadóba kér.

ELSŐRENDŰ éneklő kanárimadarak eladók, Timisoara, IV., Sft. Sofia-tér, 2. A volt Szilágyi-utca folytatása.

ELADÓ új vacsora-kabát (szmoking) és 44-es eszma, Timisoara, I., Beehoven-utca, 2., 5. ajtó. Távb. 48—50. (9538)

BEJÁRÓNÓ, 50 éven felüli, délelőttre, jelentkeznek a timisoarai józsefvárosi szeszgyár portásánál, délután háromig. (9540)

VALÓDI perzsabunda és negyvenes női hócipő eladó, Timisoara, II., Mareșal Joffre-u., 7., 1. ajtó. (9555)

SELYMES gyapotpaplan eladó. Ugyanott tanuló oktatását vállalja (lyceumi tantárgyakat, franciát, németet, rajzot, zongorát is), valamint irodai munkát otthonra, Timisoara, III., Memorandului-u., 112., 2. ajtó. (9519)

ELADÓ 34-es kifogástalan gyermekbakancs. Cim: Wiener, Timisoara, III., V. Onițiu-u., 1. Ugyanott hangversenyorgona, kisebb templomban is megfellelő, bécsi gyártmány, két mannaleval, egy pednalleval, 16 regiszterrel, eladó. (9520)

MINDENES bejáró szakácsnőt keresek azonnalra, Timisoara, Fratelia, VIII. utca, 6. (9521)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keres a Gyárvárosban egyedülálló ur. Érdeklődni naponta, 15—16 óra között, 42—14 távbeszélő szám alatt. (9522)

GUMICSŐ, 12 méter, 35 milliméter belviágu, eladó Arad, Cituz-utca 111. (791)

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol körút 17, távbeszélő 16-95 szám, 18.000.000: újépítésű sarkbér villa. — 15.000.000: mureșment központifűrészes ötlakásos. — 8.000.000: körüti négylakásos jövővelmű. — 4.500.000: bányaváros főtéren, üzletes. — 2.000.000: korszerű, nagykeres magán villa